

2023-04-25 Nr. NV-968

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-530 TAIS-23-2762(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. BIRŽELIO 26 D. NUTARIMO NR. 667 „DĖL GAZOLIŲ, SKIRTŲ NAUDOTI ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS SUBJEKTAMS ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ GAMYBAI, ĮSIGIJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Žemės ūkio ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta <i>Data iš kalendoriaus</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV posėdyje (A dalyje) ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Projekto rengimą lėmė siekis patikslinti lengvatiniu akcizo tarifu apmokestinamų gazolių normas, atsižvelgiant į realų degalų poreikį užsiimant trumpos rotacijos želdinių auginimo veikla, bei patikslinti nuostatą dėl deklaruojamų grybų plotų apskaičiavimo šaltinio.

ŽŪM vertinimu, šiuo metu nustatyta 102 l/ha gazolių norma už trumpos rotacijos želdinių auginimo veiklą yra per didelė, kadangi ūkinė veikla, reikalaujanti degalų, vykdoma tik pirmaisiais ir paskutiniais šių kultūrų auginimo metais, o gazolių norma skiriama kasmet. Atitinkamai buvo pakeistos ir žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintos *Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus bei ūkinius gyvūnus paraiškos ir tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės*. Pagal šias taisykles trumpos rotacijos želdiniai turi būti kertami – gluosniai ne rečiau kaip kas 3 metus, tuopos – ne rečiau kaip kas 6 metus, baltalksniai – ne rečiau kaip kas 8 metus, naujoji degalų norma už trumpos rotacijos želdinių auginimą apskaičiuojama naudojant svertinį ir metinį vidurkius, kai trumpos rotacijos želdinių plotuose privalomai vykdoma veikla.

Grybai nėra remiami tiesioginėmis išmokomis, todėl ir nėra tikrinama, ar pateikiami deklaracijos duomenys yra teisingi. Dėl šios priežasties pastebėta tendencija, kad siekiama pasinaudoti grybų deklaravimu kaip galimybe gauti didesnę dyzelino normą bei nepelnytai gauti didesnius Ekonominio valdos dydžio (EVD) ir Valdos ekonominio dydžio (VED) rodiklius.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Manytina, kad Projektu siūlomos priemonės yra tinkamos išspręsti problemą, kadangi siūlomas sprendimo būdas yra aiškus, nenustato papildomų funkcijų ar atsakomybių. Projektu tik patikslinama jau nustatyta tvarka ir tuo nesukuriama reguliavimo našta valstybei. Priėmus Projektą, sumažėtų valstybės biudžeto netektys, susidarančios taikant šias gazolių normas, taip pat tikimasi pasiekti teigiamą poveikį aplinkai, kai sumažėjusios normos paskatins efektyviau naudoti žemės ūkio priemones, naudojančias gazolius. Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) pažymi, kad Projekto nuostatų praktinis įgyvendinimas pareikalaus papildomų kaštų, t. y. dėl Projekto nuostatose nustatomo teisinio reguliavimo turėtų būti keičiamos VMI informacinės sistemos, kurių pakeitimui reikės ne daugiau kaip 5 darbo dienų ir tai kainuos ne daugiau kaip 1000 eurų (numatoma skirti iš VMI asignavimų). Papildomo lėšų poreikio Projekto nuostatoms įgyvendinti nenumatoma.

Projektu siūloma:

- mažinti už trumpos rotacijos želdinių auginimą skiriamą degalų normą nuo dabartinių 102 l/ha iki 40 l/ha. (pakeitimas įsigaliojotų nuo 2023 m. liepos 1 d.);
- patikslinti nuostatą, pažyminčią, koku būdu apskaičiuojama gazolio norma už deklaruotą grybų plotą (nuo 2024 m. atsisakant galimybės grybų plotus deklaruoti remiantis *paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus paraiškos* forma, kadangi Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatoriuje nebelieka grybų kodų, ir šiuo metu rengiama patikslinamoji tvarka – šis pakeitimas, reglamentuojantis grybų plotų

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

duomenų šaltinį, būtų taikomas apskaičiuojant einamųjų metų lengvatiniu akcizo tarifu apmokestinamas gazolių normas nuo 2024 m. liepos 1 d.).

IGYVENDINIMO MECHANIZMAS

ŽŪM pažymi, kad su Projekto turinio įgyvendinimu susijusios institucijos yra tinkamai pasirengusios per nustatytą terminą įgyvendinti visus pokyčius ir turi tam reikalingus išteklius.

STEBĖSENA

Stebėsenos rodikliai nenustatyti.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Projektas 10 darbo dienų buvo skelbiamas derinti su visuomene (tame tarpe ir tikslinėmis grupėmis – žemės ūkio verslo asocijuotomis struktūromis), suinteresuotomis institucijomis ir įstaigomis. Reguliavimo pakeitimas paveiks 2 kontrolės institucijas / įstaigas: Valstybinę mokesčių inspekciją ir VĮ Žemės ūkio duomenų centrą, nes Projektas susijęs su jų šiuo metu atliekamomis funkcijomis. Reguliavimo pakeitimas taip pat tikėtinai paveiktų žemės ūkio veiklos subjektus, auginančius trumpos rotacijos želdinius, kadangi siūloma mažinti kitais ūkiniais metais jiems skiriamas degalų normas.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

- Projektas suderintas be pastabų su Finansų ministerija ir Konkurencijos taryba, atsižvelgta į Teisingumo ministerijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos pastabas.
- Dėl neatsižvelgtos VĮ Žemės ūkio duomenų centro (VĮ ŽŪDC) pastabos dėl naujo grybų plotų *duomenų šaltinio* nurodymo Projekte, ŽŪM derinimo pažymoje pateikia argumentuotą pagrindimą, kad sprendimas dėl alternatyvaus grybų plotų duomenų šaltinio šiuo metu yra įgyvendinamas (rengiama patikslinamoji tvarka) ir numatoma, kad pareiškėjų teikiamų dokumentų teikimui, tvarkymui ir patikrai VĮ ŽŪDC sukurs atskirą duomenų, reikalingų gazolių normų auginantiesiems grybų kultūras, rinkimo modulį.
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė tikslinamojo pobūdžio, juridinės technikos pastabas.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlome Projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime (II dalyje), iki kurio rengėjai įvertins Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2023-04-25 išvadoje Nr. NV-965 pateiktas pastabas.

Siūlytina patikslinti Projekto teikime esančią informaciją dėl valstybės biudžeto netekčių sumažėjimo nurodant, kiek (skaitine reikšme) priėmus Projektą kitais ūkiniais metais jos sumažėtų taikant patikslintas lengvatiniu akcizo tarifu apmokestinamas gazolių normas. Taip pat, teikimas tikslintinas atsižvelgiant į tai, kad neaišku, kokių *tikslinių grupių principinė pozicija* dėl pritarimo Projektui šiame teikime minima.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Vaidas Talačka

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas